

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W PRZYPADKU ZAGROŻEŃ ZEWNĘTRZNYCH
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Kornela Makuszyńskiego
w Będzinie**

**I. Procedury postępowania w przypadku ewakuacji w trakcie lekcji
i przerwy po ogłoszeniu alarmu w szkole**

1. W przypadku stwierdzenia zagrożenia należy powiadomić o niebezpieczeństwie dyrektora szkoły, który po rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna), ogłoszeniu alarmu i ewakuacji.
2. Za ogłoszenie alarmu odpowiedzialny jest dyrektor, w przypadku jego nieobecności wicedyrektor szkoły.
3. W celu ogłoszenia alarmu korzystamy z sygnału alarmu lokalnego, którym w szkole są trzy sygnały dzwonka, trwające około 10 sekund każdy, następujące bezpośrednio po sobie.
4. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.
5. W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów.
6. Wezwanie służb odbywa się zgodnie ze schematem:
  - a. wybranie numeru odpowiedniej służby: przekazanie informacji (rodzaj stwierdzonego zagrożenia, nazwa i adres szkoły, imię i nazwisko oraz pełniona funkcję, telefon kontaktowy, zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie,

potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie)

7. Przebieg ewakuacji. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w pary/szereg i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych.
8. Uczniowie zostawiają plecaki w sali. Nauczyciel zabiera dokumentację tj. dziennik zajęć.
9. Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliższego stojącego nauczyciela.
10. Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne.
11. Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki.
12. Zbiórka na placu alarmowym (boisko szkolne, alternatywnie bieżnia) służy sprawdzeniu obecności uczniów klas i ustalenia osób nieobecnych.
13. W przypadku osób niepełnosprawnych bezpieczna ewakuacja powinna uwzględniać rodzaj oraz stopień niepełnosprawności, wiek wychowanków i ewentualne wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych osób (pracowników, uczniów).

Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

- 1) słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela
- 2) bądź opanowany, nie ulegaj panice
- 3) po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela
- 4) pomagaj osobom słabszym
- 5) bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym

- 6) nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

II. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

1. Jeżeli nie ma szansy na ucieczkę, należy się ukryć, zamknąć drzwi na klucz (zabarykadować się), wyciszyć i uspokoić uczniów (szczególnie uczniów ze SPE).
2. W celu ogłoszenia alarmu, o ile jest taka możliwość, korzystamy z sygnału alarmu, którym w przypadku wtargnięcia napastnika (konieczność zabarykadowania się) w szkole jest pięć krótkich sygnałów dzwonka następujących bezpośrednio po sobie.
3. Należy bezwzględnie wyciszyć/wyłączyć telefony.
4. Policję należy powiadomić o zaistniałej sytuacji wysyłając wiadomość tekstową – SMS.
5. Należy zaciemnić salę. Nie należy otwierać nikomu drzwi.
6. Nie należy przemieszczać się, najlepiej położyć się na podłodze.
7. Jeżeli padną strzały, nie należy krzyczeć.
8. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia należy podjąć walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

1. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia napastnika.
2. Na żądanie terrorystów należy oddać im przedmioty osobiste, np. telefon.
3. Należy unikać kontaktu wzrokowego z terrorystą oraz odwracania się do niego plecami.
4. Nie wolno lekceważyć, prowokować, oszukiwać terrorysty.

5. Należy poinformować napastnika o uczniach ze schorzeniami.
6. Zawsze należy pytać o pozwolenie, np. w przypadku zwracania się do uczniów.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

1. Nie wolno uciekać z miejsca zdarzenia, ani wykonywać gwałtownych ruchów.
2. Należy słuchać poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawać się jej działaniom, odpowiadać na pytania.
3. Należy pytać o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
4. Nie należy próbować pomagać służbom ratowniczym bez ich wyraźnej zgody czy prośby.
5. Należy być przygotowanym na traktowanie własnej osoby jako potencjalnego terrorysty dopóki tożsamość nie zostanie potwierdzona.
6. Po wydaniu polecenia wyjścia – należy opuścić pomieszczenie jak najszybciej, oddalić się we wskazanym kierunku - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.
7. Nie wolno zatrzymywać się dla zabrania rzeczy osobistych.

III. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

Sytuacja, gdy nastąpiło skażenie substancją chemiczną/biologiczną (szkoła otrzymała informację o skażeniu)

Należy wówczas:

1. Zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru.
2. Natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby - policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk

na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku.

3. W budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne. Miejscem ewakuacji na wypadek skażenia substancją chemiczną/biologiczną jest sala gimnastyczna, świetlica szkolna.
4. W miarę możliwości zgromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
5. Powstrzymać się od picia, spożywania posiłków oraz prac wymagających dużego wysiłku.
6. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.
7. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się

Należy wówczas:

1. Nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy. Aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem
2. Pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów.
3. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
4. Powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole - dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję.
5. Ewakuować osoby przebywające w placówce w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru -

rejonów ewakuacji powinno być kilka. Rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń.

6. Natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby - policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia .
7. Jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka.
8. Po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb.
9. W obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację.
10. Sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
11. W miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki - maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry .

Sytuacja, gdy szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną, a zagrożenie wykryto późno np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań

Należy wtedy zachować zasady wymienione wcześniej oraz

1. Opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanego substancji i nie wpuszczać do niego innych osób.
2. Ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły.

3. Budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny.
4. Oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

IV. Procedura postępowania w przypadku otrzymania podejrzanej paczki lub koperty oraz telefonu ostrzegającego przed niebezpieczeństwem.

1. Nie wolno:

- opróżniać zawartości wszelkich podejrzanych przesyłek, nie przenosić paczki lub koperty
- wdychać oparów, dotykać, sprawdzać smaku, przypatrywać się z bliska
- zlekceważyć niebezpieczeństwa i zataić informacje

2. Należy:

- zabezpieczyć teren, uniemożliwić dostęp uczniom
- niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.

3. Dyrektor szkoły powiadamia policję i straż pożarną, Sanepid, Pogotowie Gazowe oraz podejmuje decyzję o ewentualnej ewakuacji szkoły.